

Apríl 2023

POLÁČEK & PARTNERS
advokátska kancelária / law firm

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

Najdôležitejšie legislatívne zmeny a zaujímavé novinky

MONITORING / apríl 2023

Práva patria bdelym, ktorí sa o ne aktívne zaujímajú. A legislatívne zmeny môžu mať pre vás a vaše podnikanie zásadný význam. V advokátskej kancelárii **POLÁČEK & PARTNERS** preto sledujeme všetky zmeny legislatívy za vás. **Pozrite si najdôležitejšie právne novinky za mesiac apríl 2023.**

Do pozornosti dávame **schválený Zákon o ochrane ovzdušia.**

Upozorňujeme taktiež na **vyhlásenú prírodnú rezerváciu Homoľa, chránený areál Tisovský kras a chránený areál Pramenná oblasť Rimavy.**

Poukazujeme aj na **poslanecký návrh nového zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (tzv. Zákon EIA).**

O ďalších zaujímavostiach za mesiac apríl 2023 sa bližšie dočítate v tomto monitoringu.

Prajeme príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	nie
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	nie
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	nie
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe	nie
Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie

Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie
Vyhláška č. 401/2007 Zb. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol	nie
Vyhláška č. 311/2009 Z. z. o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetického certifikátu	nie
Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	nie
Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	nie
Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	nie
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie

Zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie	nie
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.	nie
Vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	nie
Vyhláška č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie
Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy	nie
Nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd	nie
Nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd	nie
Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

V Zbierke zákonov SR neboli za mesiac apríl 2023 publikované žiadne zmeny z vyššie uvedených právnych predpisov.

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: Zákon o ochrane ovzdušia

V Zbierke zákonov SR bol dňa 28.4.2023 zverejnený zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o ochrane ovzdušia).

Hlavným cieľom návrhu zákona je zabezpečenie a udržanie dobrej kvality ovzdušia, zavedenie politik a opatrení z Národného programu znižovania emisií do roku 2030 a tiež priemet politik z Programového vyhlásenia vlády 2021 do právnej úpravy. Ďalšie zmeny vychádzajú zo skúseností získaných doterajšou aplikačnou praxou.

Právna úprava návrhu zákona sleduje tri hlavné línie, a to **kvalitu ovzdušia** - ustanovením prípustnej úrovne znečistenia ovzdušia a nástrojmi na jej zlepšenie, **zníženie celkových emisií** - ustanovením národných záväzkov znižovania emisií a prijatím politik a opatrení na ich dodržanie, a **obmedzovanie emisií na zdroji** – ustanovením emisných požiadaviek pre stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a tiež ustanovením požiadaviek na kvalitu vybraných výrobkov ako sú palivá alebo regulované výrobky.

Navrhovaná zmena právnej úpravy zahŕňa viacero nových nástrojov a prvkov, napríklad:

Zavádza sa osobitné povoľovanie stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, v ktorom budú určené rozhodujúce podmienky prevádzky zdroja vrátane emisných limitov. Absencia komplexného povolenia v súčasnosti je príčinou nejednoznačného uplatňovania požiadaviek na limitovanie emisií a ich monitorovanie. Pre jestvujúce zdroje sa na získanie povolenia ustanovuje prechodné obdobie.

Ustanovuje sa regulácia vybraných osobitných činností, ak sú vykonávané samostatne a nie sú spojené so stacionárnym zdrojom. Takéto činnosti nebudú potrebovať individuálne povolenie, avšak budú musieť spĺňať ustanovené záväzné podmienky vykonávania danej činnosti. Porušenie týchto podmienok bude sankcionované.

Návrhom zákona sa odstraňuje transpozičný deficit zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (prepracované znenie) týkajúci sa požiadavky na odbornú spôsobilosť na prevádzkovanie spaľovne odpadov a zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.

Návrhom zákona budú **posilnené kompetencie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni**, vrátane možnosti vypracovania miestnych programov na zlepšenie kvality ovzdušia. Obce budú mať právomoc všeobecne záväzným nariadením obmedziť prevádzkovanie vybraných malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, zakázať vybrané osobitné činnosti na svojom území, napríklad domáce údenie uprostred obce alebo prijať rôzne opatrenia na obmedzenie cestnej dopravy.

Zákon o ochrane ovzdušia je účinný od 1.7.2023 a jeho znenie nájdete TU.

:: **Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Homoľa**

V Zbierke zákonov SR bolo dňa 15.4.2023 zverejnené nariadenie vlády č. 127/2023 Z. z., ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Homoľa.

Navrhovaná PR Homoľa je súčasťou ochranného pásma Národného parku Muránska planina a na celej výmere sa prekrýva s územím európskeho významu SKUEVO204 Homoľa, ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Predmetom ochrany PR Homoľa je prioritný biotop európskeho významu Kr 6 Xerothermné kroviny (* 40A0), biotopy európskeho významu Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), Sk 1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou

(8210), biotopy druhov živočíchov európskeho významu kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý/podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna/netopier čierny (*Barbastella barbastellus*), netopier veľký/netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), biotopy rastliny európskeho významu kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis* (Moug.)Moug. &Nestl. (o)) a biotopy druhu rastliny národného významu smrečinovec plazivý (*Goodyera repens* (L.) R. Br.). 2 Ciele starostlivosti o chránený areál, opatrenia na ich dosiahnutie a zásady využívania územia upravuje program starostlivosti o chránené územie podľa § 54 ods. 5 zákona. Program starostlivosti o chránené územie je pripravený ako integrovaný dokument pre Chránené vtáacie územie Muránska planina – Stolica, Národný park Muránska planina, chránené areály Pramenná oblasť Rimavy, Tisovský kras a Stolica a pre prírodnú rezerváciu Homoľa. Keď budú uvedené chránené areály a prírodná rezervácia vyhlásené formou nariadení vlády Slovenskej republiky, následným krokom bude predloženie programu starostlivosti (zosúladeného s vládou schválenými nariadeniami) na schválenie vládou Slovenskej republiky.

Na území PR Homoľa **platí štvrtý stupeň ochrany** podľa § 15 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo PR sa osobitne nevyhlasuje a neplatí ani ochranné pásmo ustanovené v § 17 ods. 7 zákona.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Homoľa je účinné od 1.5.2023 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Tisovský kras

V Zbierke zákonov SR bolo dňa 15.4.2023 zverejnené nariadenie vlády č. 126/2023 Z. z., ktorým sa vyhlasuje chránený areál Tisovský kras.

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Tisovský kras, bolo splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2) v platnom znení, podľa ktorého členské štáty určujú lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov.

Na základe uvedeného ustanovenia vypracovala Správa národného parku Muránska planina so sídlom v Revúcej projekt ochrany na vyhlásenie chráneného areálu (CHA) **Tisovský kras, ktorý je takmer celý súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.**

Predmetom ochrany chráneného územia je predovšetkým 20 biotopov európskeho významu a národného významu, biotopy 14 chránených druhov rastlín, biotopy 19 druhov vtákov a 18 ďalších chránených druhov živočíchov európskeho a národného významu, ako aj vybrané abiotické javy.

Stabilné biotopy tohto vtáčieho druhu v CHVÚ boli síce potvrdené predovšetkým v rámci územia Národného parku Muránska planina a v rámci ďalšieho navrhovaného chráneného územia (Stolica), významná je však aj ochrana príľahlých chránených území, medzi ktoré patrí navrhovaný chránený areál Tisovský kras. Potenciálne vhodné biotopy pre hlucháňa v rámci navrhovaného chráneného areálu, najmä staré rozvoľnené zmiešané lesy, by mohli slúžiť ako nášľapné kamene medzi jadrovou populáciou v Národnom parku Muránska planina a lokalitou Klenovský Vepor na koridore, ktorý je

potrebné podľa Programu záchrany hlucháňa hôrneho na roky 2018 – 2022 potrebné udržať. Dobrá konektivita je základným predpokladom pre dlhodobé prežitie metapopulácie.

Vymedzené územie je v súlade s § 21 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (Zákon o ochrane prírody a krajiny) zaradené do kategórie chránený areál s navrhovanými zónami A, C a D, pre ktoré **platí piaty, tretí a druhý stupeň ochrany**. Zonáciou chráneného areálu vznikne zóna A vo výmere 37,72 ha, čo predstavuje 2,42 % výmery navrhovaného chráneného areálu, zóna C s tretím stupňom ochrany vo výmere 368,03 ha, čo predstavuje 23,62 % výmery navrhovaného chráneného areálu a zóna D s druhým stupňom ochrany vo výmere 1 152,41 ha, čo predstavuje 73,96 % výmery navrhovaného chráneného areálu.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Tisovský kras je účinné od 1.5.2023 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: **Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Pramenná oblasť Rimavy**

V Zbierke zákonov SR bolo dňa 15.4.2023 zverejnené nariadenie vlády č. 125/2023 Z. z., ktorým sa vyhlasuje chránený areál Pramenná oblasť Rimavy.

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Pramenná oblasť Rimavy (ďalej len „nariadenie vlády“), je splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, podľa ktorého členské štáty určujú lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov.

Celé predmetné územie bolo súčasťou Národného parku Muránska planina vyhláseného nariadením vlády Slovenskej republiky č. 259/1997 Z. z., avšak podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 278/2022 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Muránska planina, jeho zóny a ochranné pásmo, bolo (s účinnosťou od 1. 10. 2022) z národného parku vyňaté. Chránený areál zodpovedá manažmentovej kategórii chránených území podľa Svetovej únie ochrany prírody IUCN Chránená krajina – kategória V. Tá je definovaná ako chránené územia, v ktorých interakcia medzi človekom a prírodou dala vznik krajine so špecifickým charakterom s významnými ekologickými, biologickými, kultúrnymi a krajinárskymi hodnotami; udržiavanie integrity tejto interakcie je nevyhnutné pre ochranu a zachovanie takýchto území a na ne viazaných prírodno ochranných a ďalších hodnôt.

Predmetom ochrany chráneného areálu je predovšetkým 19 biotopov európskeho významu a národného významu, biotopy 9 chránených druhov rastlín európskeho a národného významu, biotopy 57 chránených druhov živočíchov európskeho a národného významu, z toho 19 druhov vtákov ako aj vybrané abiotické javy a významné krajinné prvky tvorené porastami starších lieskových krovín.

Navrhovaný chránený areál sa nachádza v hlinito-kamenitej fluviálno-deluviálnej sutine južného úpätia najvyššieho vrcholu geomorfologického podcelku Fabova hoľa (1438,8 m n. m.). Masív Fabovej hole buduje hercýnske kryštalinikum, s dominantným zastúpením karbónskych granitov granodioritov, často so svetlými výrastlicami draselného živca. Na východnom okraji územia sa granitoidné horniny miestami stýkajú, prostredníctvom úzkeho pásma spodnotriasových kremencov a/alebo karbónskych bridlíc, so suitou strednotriasových vápencov muránskeho

príkrovu. Popri okraji vyrovnaného dolného úseku rieky Rimava sa vyskytujú telesá biotiticko amfibolických andezitov.

Vymedzené územie je v súlade s § 21 zákona zaradené do kategórie **chránený areál s tretím stupňom ochrany**. Pri zachovaní súčasného stupňa ochrany sa zohľadňovala prítomnosť biotopov, ich zachovalosť a vzácnosť, ako aj nároky na extenzívne využívanie väčšiny týchto biotopov, rekreačno-športové a iné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s cieľmi ochrany, i výskyt zastavaných plôch a infraštruktúry.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Pramenná oblasť Rimavy je účinné od 1.5.2023 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: **Návrh nového Zákona EIA**

Dňa 14.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1700 (Nový Zákon EIA).

Podľa navrhovateľov sa týmto návrhom zákona zabezpečuje rekodifikáciu procesov na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie a povoľovania stavebných projektov. Prípravou a predložením nového návrhu zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa má zabezpečiť kvalitné posúdenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie vrátane účinkov na zdravie ľudí a pre projekty, ktoré sú stavbou, vydanie stavebného povolenia. Rekodifikácia ponecháva právo verejnosti na prístup k informáciám a k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

Termín „navrhovaná činnosť“ sa v novom zákone o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nahrádza pojmom „projekt“. Pojem „rozhodnutie v zisťovacom konaní“ sa nahrádza pojmom „rozhodnutie zo zisťovacieho konania“. Definuje sa pojem nulový variant.

Návrh Nového Zákona EIA upravuje procesné postupy posudzovania strategických dokumentov a ich zmien a projektov a ich zmien a vydanie stavebného povolenia pre projekty, ktoré sú zároveň stavbou. Návrh zákona upravuje možnosti prístupu verejnosti do konania a procesné postavenie dotknutej verejnosti, dotknutých orgánov, rezortných orgánov, dotknutých právnických osôb a povoľujúcich orgánov do procesu zisťovacieho konania ako aj posudzovania vplyvov na životné prostredie. Odstráni sa povinnosť predkladať varianty projektu.

Výsledkom zisťovacieho konania je rozhodnutie, v ktorom príslušný orgán určí, či sa strategický dokument alebo projekt bude posudzovať podľa tohto zákona. Zároveň predstavuje jeden z podkladov pre podanie žiadosti o vydanie stavebného povolenia. Ak príslušný orgán rozhodne, že sa strategický dokument alebo projekt bude posudzovať podľa tohto zákona, postupuje sa ďalej v konaní prerokovaním návrhu rozsahu hodnotenia, v ktorom príslušný orgán určí napríklad varianty, ktoré je potrebné podrobnejšie vypracovať a hodnotiť. Správu o hodnotení predloží obstarávateľ pre strategické dokumenty a navrhovateľ pre projekty spoločne so žiadosťou o vydanie stavebného povolenia. Výsledkom z posudzovania vplyvov na životné prostredie bude rozhodnutie o povolení stavby, ktoré obsahuje aj vyhodnotenie vplyvov projektu na životné prostredie vrátane vplyvov na zdravie a v prípade súhlasu s realizáciou projektu tak aj opatrenia a podmienky, ktorými sa predpokladá že sa zabezpečí predchádzanie, eliminácia, zmiernenie a kompenzácia nepriaznivých vplyvov projektu.

Nový Zákon EIA upravuje aj procesné problémy aplikácie ustanovení pre konanie o podnete, ktorého výsledkom je rozhodnutie, v ktorom príslušný orgán určí, či je projekt predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie. Zákon upravuje prahové hodnoty v prílohe č. 8 k zákonu pre projekty podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie alebo zisťovaciemu konaniu.

Cieľom návrhu zákona je aj definovanie ustanovení, ktoré sa aplikujú v prípade potreby zabezpečenia civilnej ochrany obyvateľstva po vyhlásení stavu ropnej núdze, stavu núdze v elektroenergetike a stavu plynovej núdze. Potreba úpravy vyplýva zo súčasného pretrvávajúceho vojnového konfliktu na území Ukrajiny.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Návrh novely Zákona o nájme poľnohospodárskej pôdy**

Dňa 14.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon o nájme poľnohospodárskej pôdy), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1690.

Ako uvádza navrhovateľ zákona v dôvodovej správe, Slovenský pozemkový fond (SPF) v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov spravuje pozemky, ktoré sú vo vlastníctve štátu rovnako ako aj pozemky nezistených vlastníkov. Keďže SPF sám nemôže podnikáť, na tieto pozemky uzatvára príslušné nájomné zmluvy s užívateľom, ktorý garantuje obrobenosť týchto pozemkov podľa ich druhu.

Ak sa úspešne uskutoční náhradné dedičské konanie na pozemky po nezistenom vlastníkovi, tak SPF automaticky opraví nájomnú zmluvu tak, že poníži v nájomnej zmluve konkrétnemu užívateľovi príslušnú výmeru a ďalej vec nerieši. Nový vlastník pozemkov je však v paradoxnej situácii, keď zvyčajne nevie ani kto jeho novonadobudnuté pozemky užíva a ani aké sú pozemky doterajšieho nájmu. Vlastník má vlastnú predstavu ako s pozemkami naložiť.

Preto je podľa navrhovateľa potrebné napraviť túto absenciu legislatívnej úpravy v záujme toho, aby vlastník mohol plnohodnotne nakladať so svojim majetkom.

Z uvedených dôvodov sa navrhujú a jednoznačne definujú podmienky výpovede z nájomného vzťahu, ktorý bol uzavretý ešte so SPF. Výpovedná lehota sa navrhuje po dobu 1 hospodárskeho roku, ktorý ale musí uplynúť celý a začína sa 1. novembrom príslušného roku. Písomná výpoveď užívateľovi poľnohospodárskych pozemkov musí byť podaná pred týmto dátumom, aby uplynul jeden hospodársky rok. Rovnako je možná úprava lehoty výpovede aj vzájomnou dohodou.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Návrh novely Zákona o posudzovaní vplyvov**

Dňa 14.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon o posudzovaní vplyvov), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1636.

Cieľom návrhu zákona je zrýchlenie niektorých procesov v rámci Zákona o posudzovaní vplyvov. Príslušné orgány v niektorých štádiách procesu (napr. pri určovaní rozsahu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, hodnotení pripomienok a určovania spracovateľa a pod.) majú síce zákonom stanovenú povinnosť, no bez určenia lehoty v rámci ktorej majú konať, preto často dochádza k zbytočným prieťahom v konaní posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čím sa spomaľuje celý stavebný proces. **Návrh zákona tak vo vybraných prípadoch určuje príslušnému orgánu lehotu na splnenie zákonnej povinnosti.**

Cieľom návrhu zákona je aj podpora budovania obnoviteľných zdrojov energie (tzv. OZE), preto sa v prílohe zákona určujúcej prahové hodnoty činnosť, objekty alebo zariadenia, ktoré determinujú rozsah posudzovania vplyvov (povinné hodnotenie a zisťovacie konanie), upravujú predmetné prahové hodnoty, a to podľa požiadaviek efektívnejšieho posudzovania so zachovaním štandardu ochrany životného prostredia.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

:: **Návrh novely Zákona o ochrane prírody a krajiny**

Dňa 14.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (Zákon o ochrane prírody a krajiny), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1626.

Podľa navrhovateľa je v súčasnosti časové obdobie vstupu verejnosti do jednotlivých častí národných parkov v kompetencií správneho orgánu, ktorý uvedené určuje v príslušnej vyhláške. **Predmetným návrhom sa časové obdobie otvárania turistických trás v národných parkoch vkladá priamo do zákona. Návrh je odklonom od aktuálneho stavu, kedy sú turistické trasy otvárané od 15. júna do 31. októbra.** Dôvodom navrhovanej legislatívnej úpravy je podpora turizmu a aktivít v rámci cestovného ruchu.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

:: **Návrh novely Zákona o verejnom obstarávaní**

Dňa 13.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon o verejnom obstarávaní), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1575.

Aktuálna právna úprava účinná od 1.2.2023 stanovuje povinnosť, aby každý verejný obstarávateľ používal elektronickú platformu na obstarávanie a) zákaziek s nízkou hodnotou a b) podlimitných zákaziek, ktorých je z pohľadu celkového počtu realizovaných zákaziek najviac. Na rozdiel od týchto dvoch skupín zákaziek, pri tretej skupine, ktorú tvoria tzv. nadlimitné zákazky, je úprava odlišná a okrem elektronickej platformy môžu obstarávatelia používať aj iné Úradom pre verejné obstarávanie registrované špecializované informačné systémy. Za zmienku stojí, že nadlimitných zákaziek je síce menej ako v množine podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, ale nadlimitné zákazky majú vyššiu kumulatívnu peňažnú hodnotu.

Vzhľadom na množstvo prostriedkov, ktoré boli už preinvestované do systému Elektronického verejného obstarávania (pôvodný štátny systém EVO) a elektronického trhu (podľa zverejnených informácií od Ministerstva vnútra SR ide o viac ako 30 mil. EUR bez DPH) považujú predkladatelia za neefektívne prevádzkovať štátny elektronický nástroj, ktorý si bude vyžadovať ďalšie investície na potrebné úpravy, jeho prevádzku a podporné služby, ktoré sú nevyhnutné pre používanie nástroja užívateľmi. Zohľadňujúc personálne kapacity Úradu vlády Slovenskej republiky, ktorý je správcom elektronickej platformy, prevádzkovanie povinného štátneho prostriedku na elektronickú komunikáciu pri najväčšom počte zákaziek údajne spôsobí výrazné nároky na podporné služby (usmerňovanie užívateľov pri bežnom používaní elektronickej platformy). Náklady na navýšenie / zamestnanie potrebného počtu zamestnancov poskytujúcich takúto podpornú službu, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné prevádzkovanie nového štátneho softvéru, nie sú vyčíslené a alokované v štátnom rozpočte.

Navrhuje sa preto alternatívne používanie elektronickej platformy a registrovaných elektronických prostriedkov, aby sa každé ministerstvo, samospráva, štátny alebo mestský podnik, univerzita alebo nemocnica (t. j. akýkoľvek verejný obstarávateľ) mohol slobodne rozhodnúť aký systém podľa svojich potrieb bude používať. Zavedením alternatívy sa vytvorí dostatočný časový priestor na zrealizovanie verejného obstarávateľa na výber dodávateľa, ktorý zrealizuje potrebné úpravy v elektronickej platforme, zistí sa potrebná miera podporných služieb v takom rozsahu, ktorý bude reálne potrebný a finančne efektívny pre štát. Alternatívnym používaním elektronickej platformy nie je ohrozený stanovený cieľ v Pláne obnovy. Naopak, umožní cielene pracovať na funkcionalitách porovnávania cien, ktorý je kľúčový pre splnenie stanoveného cieľa, ku ktorému sa Slovenská republika zaviazala.

Spríevodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Návrh novely Zákona o ŠFRB**

Dňa 6.4.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (Zákon o ŠFRB), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1548.

Cieľom návrhu zákona je upraviť podmienky pre podporu obnovy bytovej budovy, aby bolo možné na tento účel čerpať finančné prostriedky z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci programovacieho obdobia 2021 – 2027. Súčasne sa navrhuje zavedenie motivačných prvkov, aby žiadatelia investovali finančné prostriedky na vybudovanie technických zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie (tzv. OZE).

Zároveň sa navrhuje úprava maximálnej výšky podpory takmer pre všetky účely podpory v nadväznosti na rastúce ceny stavebných materiálov a stavebných prác a vytvorenie priestoru pre pružnejšie reagovanie na ich vývoj v rámci vykonávacieho predpisu.

Návrhom novely zákona sa rieši aj zefektívnenie a súčasne aj zjednodušenie a urýchlenie postupu pri poskytovaní podpory zo ŠFRB. Navrhuje sa možnosť elektronickej komunikácie medzi ŠFRB a žiadateľom prostredníctvom elektronického informačného systému fondu od podania žiadosti až po čerpanie podpory a následnú kontrolu podmienok, za akých bola podpora poskytnutá.

Súčasťou návrhu sú aj legislatívne úpravy zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov súvisiace so zmenami v zákone č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona súčasne obsahuje úpravy a doplnenia, ktorých potreba vyplynula z aplikačnej praxe.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Prebieha vyhodnocovanie MPK k návrhu novely Zákona o ochrane prírody a krajiny**

Dňa 22.4.2023 začalo prebiehať vyhodnocovanie MPK k novele Zákona o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorý je v Národnej rade Slovenskej republiky evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1507.

Podľa predloženého návrhu novely sa v § 27 ods. 3 Zákona o ochrane prírody a krajiny na konci pripája **povinnosť pre ministerstvo resp. okresný úrad v sídle kraja, aby si po prerokovaní s dotknutými vlastníkami vyžiadali písomný súhlas so zriadením územia európskeho významu od vlastníkov dotknutých pozemkov**, v prípade ak sa jedná o spoločnú nehnuteľnosť, písomný súhlas so zriadeným územia európskeho významu od nadpolovičnej väčšiny všetkých spoluvlastníkov takejto spoločnej nehnuteľnosti. Každý vlastník by mal byť riadne a osobne informovaný o zámere smerujúcom k obmedzeniu jeho vlastníckych oprávnení, aby mal možnosť uplatniť všetky svoje právne možnosti zúčastniť sa procesu vyhlasovania územia európskeho významu. Možnosť oznamovať zámer verejnou vyhláškou sa zúži iba na doručovanie tzv. nezistenému vlastníkovi.

O predmetnom návrhu zákona sme vás už informovali v monitoringu za mesiac február 2023, ktorý je dostupný **na tomto odkaze**.

Sprievodnú dokumentáciu k novele nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Tretia výzva z programu Obnov dom dosiahla métu 10 000 žiadostí už po 14 hodinách**

Tretia výzva na predkladanie žiadostí v rámci programu Obnov dom je uzavretá. Spôsobil to enormný záujem žiadateľov, ktorí naplnili kvótu **10-tisíc podaných žiadostí už po 14-tich hodinách**.

Prioritou Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) teraz bude čo najrýchlejšie vyhodnotenie podaných žiadostí. Ministerstvo životného prostredia SR vyzýva občanov, ktorí si žiadosť zaevidovali na stránke www.obnovdom.sk, aby nezabudli na povinnosť do 15 dní doručiť žiadosť aj v listinnej podobe do podateľne SAŽP, alebo niektorej z regionálnych kancelárií spolu s povinnými prílohami.

Envirorezort už aktuálne pracuje na vyhlásení ďalšej výzvy, ktorú bude chcieť spustiť čo najskôr, ako to bude možné.

O úspechu tretej výzvy z programu Obnov dom sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

:: **Slovensko pridáva do plánu obnovy nové zelené opatrenia v hodnote 403 miliónov eur**

26. apríla 2023 schválila vláda SR aktualizáciu plánu obnovy spolu s novou zelenou kapitolou s názvom REPowerEU. Slovensko tak využilo možnosť Európskej komisie zahrnúť túto kapitolu do plánu obnovy a získať navyše prostriedky na nové zelené opatrenia. Cieľom REPowerEU je znížiť závislosť na ruských fosílnych palivách a bojovať s klimatickou krízou. Slovensko je tretia krajina v Európskej únii, ktorá posielala novú zelenú kapitolu na schválenie Európskej komisii.

Nová kapitola zahŕňa **šesť reforiem a osem investícií v hodnote 403 miliónov eur** v štyroch kľúčových oblastiach: energetika a povoľovacie procesy, obnova a spravovanie budov, udržateľná doprava, rozvoj zelených zručností. Cieľom opatrení je usporiť energie, podporiť rýchlejšie zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a diverzifikáciu dodávok energie. Celková alokácia REPowerEU pre Slovensko je zložená z nenávratnej finančnej podpory (grantu) vo výške 366 miliónov eur a finančného príspevku z pobrexitovej adaptačnej rezervy v sume 36 miliónov eur.

V rámci energetiky ráta REPowerEU s alokáciou vo výške 150 miliónov eur. Medzi nové opatrenia patrí zjednodušenie environmentálnych povoľovacích procesov, podpora udržateľnej energetiky, vytvorenie dvoch pilotných zón na rozvoj veternej energie na Slovensku, lepšie využívanie geotermálnej energie a spracovanie bioodpadov, či modernizácia prenosových vedení a investície do regionálnych distribučných sústav.

Časť obnova a spravovanie budov je v REPowerEU dimenzovaná na 149 miliónov eur. Je v nej zahrnutá reforma spravovania budov štátnej správy, vznik databázy o energetickej hospodárnosti budov, posilnenie obnovy rodinných domov špecificky zameranej na domácnosti trpiace energetickou chudobou. Táto časť taktiež navyšuje existujúcu podporu obnovy verejných a pamiatkovo chránených budov v pláne obnovy.

O nových opatreniach pridaných do Plánu obnovy sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

Monitoring legislatívy stavebníctva a životného prostredia pre vás pripravili:

Roland Hogh

Šimon Hudák

**Chcem vedieť
viac**

**Navštívte našu
stránku**

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu stavebníckej legislatívy a legislatívy životného prostredia nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586 / 2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. nezodpovedá za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu legislatívy stavebníctva a životného prostredia. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.